

Veterinaarseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

§ 1. Veterinaarseaduse muutmine

Veterinaarseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seaduse tekstis, välja arvatud §-s 117, asendatakse sõnad „põllumajandusloomade register” sõnadega „loomade register” vastavas käändes;

2) paragrahvi 2 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Tavapäraselt loomse saaduse ja loomse paljundusmaterjali saamise eesmärgil peetava maismaalooma ja hobuslase (edaspidi *põllumajandusloom*) pidamisel ning loomse saaduse, välja arvatud loomse kõrvalsaaduse käitlemisel osaleva isiku tervisekontrolli suhtes kohaldatakse nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seadust.”;

3) seadust täiendatakse §-ga 3¹ järgmises sõnastuses:

„§ 3¹. Lemmikloom

(1) Lemmikloom käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 4 punktis 11 sätestatud peetav loom.

(2) Lemmiklooma süstitava elektroonse identifitseerimisvahendiga (edaspidi *mikrokiip*) identifitseerimist, loomade registris registreerimist ja lemmiklooma kohta arvestuse pidamist reguleerivaid sätteid kohaldatakse ka tavapäraselt lemmikloomana pidamiseks mõeldud kaubanduslikul või eriülesannete täitmise eesmärgil peetava looma ja tema pidaja suhtes.”;

4) paragrahvi 9 punktis 2 asendatakse tekstiosa „artiklites 33–35” tekstiosaga „artiklites 33 ja 34 ning artikli 35 lõike 1 punktides a ja b ning lõikes 2”;

5) paragrahvi 19 lõike 1 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„8) lisama loomale tehtud veterinaarse menetluse kohta tõendi väljastamisel oma allkirjale ees- ja perekonnanime ning kutsetegevuse loa numbri;”;

6) paragrahvi 21 täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Vastutaval töötlejal on õigus kasutada veterinaararstide registris registreeritud isiku kontaktandmeid sellele isikule vastutava töötleja tegevusega seotud teate, nagu näiteks loomataudi ohu teade, loomatauditõrje toimingute tegemiseks kaasabi osutamise vajaduse teade ja muu selline teade, saatmiseks või loomatervise valdkonnas seire või küsitluse korraldamiseks.”;

7) paragrahvi 21 lõike 6 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) andmed töökoha kohta, sealhulgas andmed kõigi loomapidamisettevõtete ja muude teenuse osutamise kohtade kohta, kus veterinaararst püsivalt veterinaarteenust osutab;”;

8) paragrahvi 21 lõiget 6 täiendatakse punktiga 3¹ järgmises sõnastuses:

„3¹) andmed volitatud veterinaararsti pädevuse kohta;”;

9) paragrahvi 30 täiendatakse lõigetega 1¹–1³ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Koera, kassi ja valgetuhkru pidaja, sealhulgas sellist liiki looma kaubanduslikul või eriülesannete täitmise eesmärgil pidav loomapidaja, korraldab oma looma identifitseerimise mikrokiibiga.

(1²) Muu kui käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ nimetatud liiki lemmiklooma võib identifitseerida mikrokiibiga, mille Põllumajandus- ja Toiduamet on sellist liiki looma märgistamiseks käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt heaks kiitnud.

(1³) Looma identifitseerimiseks kasutatava mikrokiibi paigaldab veterinaararst.”;

10) paragrahvi 30 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Põllumajandus- ja Toiduamet kiidab heaks elektroonse identifitseerimisvahendi, mis vastab asjaomases Euroopa Liidu õigusaktis kehtestatud nõuetele.”;

11) paragrahvi 30 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Peetava maismaalooma märgistamiseks kasutatava elektroonse identifitseerimisvahendi heakskiitmiseks esitab selle identifitseerimisvahendi tootja või turustaja taotluse Põllumajandus- ja Toiduametile.”;

12) paragrahvi 30 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Põllumajandus- ja Toiduamet avaldab käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt heaks kiidetud elektroonsete identifitseerimisvahendite loetelu tootjate ja turustajate kaupa oma veebilehel.”;

13) paragrahvi 30 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Peetava maismaalooma märgistamiseks kasutatava identifitseerimisvahendi väljastab Põllumajandus- ja Toiduametiga selleks halduslepingu sõlminud isik taotluse alusel ja taotleja kulul. Looma märgistamiseks kasutatav mikrokiip väljastatakse ainult veterinaararstile.”;

14) paragrahvi 30 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Põllumajanduslooma märgistamisel kasutatava identifitseerimisvahendi väljastajaga käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud halduslepingu sõlmimiseks kuulutab Põllumajandus- ja Toiduamet välja konkursi. Konkursi kuulutus avaldatakse Põllumajandus- ja Toiduameti veebilehel.”;

15) seadust täiendatakse §-ga 30¹ järgmises sõnastuses:

„§ 30¹. Erandid identifitseerimise nõuetest

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2035 artiklites 39, 47, 53, 54 ja 61 sätestatud pädeva asutuse nõusoleku põllumajanduslooma identifitseerimise nõuetest erandi saamiseks annab Põllumajandus- ja Toiduamet.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõusoleku andmise või sellest keeldumise otsustab Põllumajandus- ja Toiduamet 30 päeva jooksul asjakohase taotluse saamisest arvates.”;

16) paragrahvi 31 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artiklites 41, 48, 59, 60 ja 62 nimetatud erandite kohaldamise ning erandi kohaldamise taotlemise ja taotluse lahendamise korra.”;

17) paragrahv 32 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 32. Lemmiklooma kohta arvestuse pidamine

(1) Koera, kassi ja valgetuhkru kohta, sealhulgas kaubanduslikul või eriülesannete täitmise eesmärgil peetava looma kohta peetakse arvestust loomade registris.

(2) Loomade registris registreeritakse koer, kass ja valgetuhkur, kes viibib Eestis kauem kui 30 päeva.

(3) Muu kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud liiki lemmiklooma kohta peetakse arvestust loomade registris, kui lemmikloomapidaja soovib oma lemmiklooma loomade registris registreerida.

(4) Koera, kassi ja valgetuhkru pidaja ning käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud lemmiklooma pidaja esitab andmed enda ning oma peetava looma kohta loomade registrisse kandmiseks käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud korras.

(5) Käesoleva seaduse § 37 lõigete 2 ja 4 tähenduses omanikuta või loomapidaja juurest lahti pääsenud looma (edaspidi *hulkuv loom*) pidamisega tegelev isik esitab andmed enda ning hulkuvate loomade pidamiseks ettenähtud kohas (edaspidi *varjupaik*) loomakaitseseaduse § 5 lõikes 2 nimetatud ajavahemikul peetava koera, kassi ja valgetuhkru ning käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud looma kohta loomade registrisse kandmiseks.

(6) Koera, kassi ja valgetuhkru pidaja ning käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud lemmiklooma pidaja vahetumise registreerimise loomade registris tagab iga järgmine loomapidaja või lemmikloomapidaja.

(7) Veterinaararst korraldab viivitamata andmete esitamise loomade registrisse:

1) koera, kassi, valgetuhkru ja käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud lemmiklooma ning tema pidaja kohta esmakordse kande tegemiseks loomale mikrokiibi paigaldamise järel;

2) käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud hulkuva looma veterinaarse läbivaatuse ja loomale tehtud ravi kohta kande tegemiseks nimetatud läbivaatuse või ravi tegemise järel.

(8) Mikrokiibiga identifitseeritava ja loomade registris registreeritava koera, kassi, valgetuhkru ja käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud lemmiklooma märgistamise ning registreerimise täpsemad tingimused ja korra, nõuded andmete esitamise ja ajakohasena hoidmise kohta ning mikrokiibi asendamise nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(9) Loomade registris koera, kassi, valgetuhkru ja käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud lemmiklooma registreerimise eest ning loomapidaja või lemmikloomapidaja vahetumise korral andmete muutmise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.”;

18) paragrahvi 33 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„**§ 33. Lemmikloomapass**”;

19) paragrahvi 33 lõiked 1–5 tunnistatakse kehtetuks;

20) paragrahvi 33 täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

„(6¹) Veterinaararst lisab lemmikloomapassi väljastamisel oma allkirjale kutsetegevuse loa numbri ning kannab lemmikloomapassiga seotud andmed loomade registrisse käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud korras.”;

21) paragrahvi 33 lõikes 8 asendatakse tekstiosa „Põllumajandus- ja Toiduametiga” tekstiosaga „Põllumajandus- ja Toiduamet või temaga”;

- 22)** paragrahvi 34 lõike 2 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„Loomade registri eesmärk on tagada loomade jälgitavus ning tõhusa veterinaarjärelevalve ja veterinaarkontrolli tagamiseks pidada arvestust järgmiste isikute ning nende tegevuse kohta.”;
- 23)** paragrahvi 34 lõiget 2 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:
„4) koera, kassi ja valgetuhkru pidaja ning käesoleva seaduse § 32 lõikes 3 nimetatud lemmiklooma pidaja.”;
- 24)** paragrahvi 34 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:
„(5) Loomade registri volitatud töötlejal on õigus kasutada loomade registris registreeritud isiku kontaktandmeid sellele isikule volitatud töötleja tegevusega seotud teadete, nagu näiteks loomatervise alase ohu teade, loomade registriga seotud muudatuse teade, andmete ajakohasena hoidmise teade ja muu selline teade, saatmiseks või loomatervise valdkonnas seire või küsitluse korraldamiseks.”;
- 25)** paragrahvi 35 lõiget 1 täiendatakse punktidega 7 ja 8 järgmises sõnastuses:
„7) füüsilisest isikust lemmikloomapidaja puhul nimi, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg, telefoninumber, e-posti aadress, elukoha aadress ning tema peetava lemmiklooma identifitseerimiseks vajalikud andmed, samuti andmed lemmikloomapidaja nime muutmise ja tema surma kohta;
8) juriidilisest isikust loomapidaja puhul nimi, registrikood või selle puudumise korral asjakohane identifitseerimistunnus, telefoninumber, e-posti aadress, tegevuskoha aadress ning tema peetava koera, kassi, valgetuhkru või käesoleva seaduse § 32 lõikes 3 nimetatud looma identifitseerimiseks vajalikud andmed, samuti andmed loomapidaja nime muutmise ja tema likvideerimise kohta.”;
- 26)** paragrahvi 35 lõiked 3–5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(3) Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet keeldub loomade registrisse looma kohta kande tegemisest, kui isik on teadlikult esitanud valeandmeid või kui isikult on sellist liiki looma pidamise õigus kohtuotsusega ära võetud.
- (4) Andmed loomade registrisse esitatakse Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ameti e-teenuse keskkonna kaudu või muu e-teenuse keskkonna kaudu, mis suhtleb riigi infosüsteemide andmevahetuskihi kaudu loomade registriga.
- (5) Loomade registrisse kantud andmete õigsuse eest vastutab nende esitaja.”;
- 27)** paragrahvi 35 täiendatakse lõigetega 5¹–5³ järgmises sõnastuses:
„(5¹) Põllumajanduslooma pidava isiku ja tema tegevuskoha ning põllumajanduslooma ja tema liikumise kohta loomade registrisse kantud andmete muutmiseks esitatakse taotlus viivitamata, kuid mitte hiljem kui seitsme päeva jooksul andmete muutumisest arvates.
- (5²) Loomade registrisse koera, kassi, valgetuhkru ja käesoleva seaduse § 32 lõikes 3 nimetatud lemmiklooma ning tema pidaja kohta kantud andmete muutmiseks esitatakse taotlus viivitamata, kuid mitte hiljem kui kahe tööpäeva jooksul andmete muutumisest arvates.
- (5³) Püütud hulkuva looma varjupaigas pidamise korral loomakaitseseaduse § 5 lõikes 2 sätestatud ajavahemiku lõppedes esitatakse taotlus käesoleva seaduse § 32 lõikes 1 ja 3 nimetatud looma ja tema pidaja kohta loomade registrisse kantud andmete muutmiseks viivitamata, kuid mitte hiljem kui kahe tööpäeva jooksul nimetatud ajavahemiku lõppemisest arvates juhul, kui selle ajavahemiku lõpuks ei ole looma omanikku kindlaks tehtud või ei ole otsustatud loom hukata loomakaitseseaduse §-s 18 sätestatud korras.”;

28) paragrahvi 35 täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

„(6¹) Loomade registrisse kantud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktide 7 ja 8 kohaselt looma ja tema pidaja kohta kogutud andmeid ning nende alusdokumente säilitatakse üks aasta arvates looma surma kohta kande tegemisest või 20 aastat arvates looma kohta registrisse kantud sünnikuupäevast. Logisid säilitatakse loomade registri põhimääruses sätestatu kohaselt.”;

29) paragrahvi 49 lõiked 3–5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Veterinaararst teavitab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teatamiskohustusliku loomataudi või muu loomataudi, mis kuulub Maailma Loomatervise Organisatsioonile kohustuslikult teatatavate loomataudide loetellu (edaspidi *WOAH-i loomataudide loetellu kuuluv loomataud*), või zoonoosse haigusetekitaja diagnoosimisest Põllumajandus- ja Toiduametit, loomapidajat ja lemmikloomapidajat.

(4) Labor teavitab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teatamiskohustusliku loomataudi, WOAH-i loomataudide loetellu kuuluva loomataudi või zoonoosse haigusetekitaja laboratoorsest leiust Põllumajandus- ja Toiduametit, peab nimetatud loomataudide ja haigusetekitajate laboratoorsete leidude kohta arvestust ning esitab leidude kohta aruande Põllumajandus- ja Toiduametile.

(5) Nende zoonooside loetelu, mille haigusetekitajate leiust tuleb Põllumajandus- ja Toiduametit teavitada, ning nende zoonoossete haigusetekitajate loetelu, mille leiu kohta peab labor arvestust pidama, kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

30) paragrahvi 50 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna „liikmesriike” sõnadega „nende taotlusel”;

31) seadust täiendatakse §-ga 55¹ järgmises sõnastuses:

„§ 55¹. Muu loomataudi tõrje meetmed

(1) Muu loomataudi kahtluse või puhkemise korral rakendab Põllumajandus- ja Toiduamet taudi leviku ennetamiseks Maailma Loomatervise Organisatsiooni väljatöötatud asjakohaseid põhimõtteid, meetodeid, soovitusi ja juhendeid.

(2) Muu loomataudi leviku ennetamiseks rakendab loomapidaja asjakohaseid bioturvalisuse meetmeid ning järgib taudi tõrjel Põllumajandus- ja Toiduameti ettekirjutusi.

(3) Muu loomataudi ennetamise ja tõrje täpsemad meetmed võib kehtestada valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

32) paragrahvi 92 lõige 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(10) Referentlabor tegutseb valdkonna eest vastutavale ministrile esitatud ja regulaarselt ajakohastatud tegevuskava alusel. Tegevuskava täitmist rahastatakse riigieelarvest Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile eraldatud vahenditest.”;

33) paragrahvi 107 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „§ 99” tekstiosaga „§ 100”;

34) seadust täiendatakse §-ga 117¹ järgmises sõnastuses:

„§ 117¹. Loomade register

Käesoleva seaduse §-s 34 nimetatud loomade registrina käsitatakse käesoleva seaduse enne 2027. aasta 1. juunit kehtinud redaktsiooni samas paragrahvis nimetatud põllumajandusloomade registrit.”;

35) seadust täiendatakse §-dega 121¹ ja 121² järgmises sõnastuses:

„§ 121¹. Koera, kassi ja valgetuhkru identifitseerimine ning registreerimine

(1) Koera, kassi ja valgetuhkru pidaja korraldab hiljemalt 2028. aasta 1. jaanuariks oma sellise looma mikrokiibiga identifitseerimise ja loomade registris registreerimise, kes on 2027. aasta 1. juuni seisuga vanem kui 12-nädalane, mikrokiibiga identifitseerimata ning enne 2027. aasta 1. juunit kehtinud korras arvestuse pidamiseks kasutatavas andmekogus registreerimata.

(2) Koera, kassi ja valgetuhkru pidaja korraldab veterinaararsti kaudu hiljemalt 2028. aasta 1. jaanuariks loomade registris oma sellise looma registreerimise, kes on 2027. aasta 1. juuni seisuga vanem kui 12-nädalane, identifitseeritud mikrokiibiga ning enne 2027. aasta 1. juunit kehtinud korras arvestuse pidamiseks kasutatavas andmekogus registreerimata.

§ 121². Andmete üleandmine

Enne 2027. aasta 1. juunit kehtinud korras arvestuse pidamiseks kasutatavas andmekogus 2027. aasta 31. mai seisuga lemmiklooma ja lemmikloomapidaja kohta kogutud andmete üleandmise Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ametile korraldab kohalik omavalitsus masinloetaval viisil hiljemalt 2027. aasta 7. juuniks.”.

§ 2. Loomakaitseaduse muutmine

Loomakaitseaduse § 20² lõikes 4, § 40 lõikes 3 ja §-s 65 asendatakse sõnad „põllumajandusloomade registrisse” sõnadega „loomade registrisse”.

§ 3. Põllumajandusloomade aretuse seaduse muutmine

Põllumajandusloomade aretuse seaduse § 6 lõikes 4 ja § 11 lõikes 5 asendatakse sõnad „põllumajandusloomade registrisse” sõnadega „loomade registrisse”.

§ 4. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduse 10¹. peatükki täiendatakse 5. jaoga järgmises sõnastuses:

„5. jagu

Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ameti toimingud

1. jaotis

Veterinaarseaduse alusel tehtavad toimingud

§ 261³³. Loomade registri toimingud

(1) Loomade registris koera, kassi, valgetuhkru ja veterinaarseaduse § 32 lõikes 3 nimetatud lemmiklooma registreerimise eest tasutakse riigilõivu 12 eurot.

(2) Loomade registrisse kantud andmete muutmise eest seoses koera, kassi, valgetuhkru ja veterinaarseaduse § 32 lõikes 3 nimetatud lemmiklooma pidaja vahetumisega tasutakse riigilõivu 12 eurot.

(3) Riigiasutus ja kohaliku omavalitsuse üksuse asutus on tema pädevuses oleva ülesande täitmiseks vajaliku loomade registri toiminguga eest riigilõivu tasumisest vabastatud.

(4) Veterinaarseaduse § 37 lõigete 2 ja 4 tähenduses omanikuta või loomapidaja juurest lahti pääsenud loomade pidamisega tegelev mittetulundusühing on loomade registris koera, kassi,

valgetuhkru ja veterinaarseaduse § 32 lõikes 3 nimetatud lemmiklooma registreerimise eest riigilõivu tasumisest vabastatud.”.

§ 5. Toiduseaduse muutmine

Toiduseaduse § 7 lõike 4 punktis 3 asendatakse sõnad „põllumajandusloomade registris” sõnadega „loomade registris”.

§ 6. Vedelkütuse erimärgistamise seaduse muutmine

Vedelkütuse erimärgistamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 3² lõike 1 punktis 3 asendatakse sõnad „põllumajandusloomade registri” sõnadega „loomade registri”;

2) paragrahvi 3⁷ lõike 2 punktis 3 asendatakse sõnad „põllumajandusloomade registrisse” sõnadega „loomade registrisse”.

§ 7. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2026. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 1, 3, 9–14, 17–20, 22–28, 34 ja 35 ning §-d 2–6 jõustuvad 2027. aasta 1. juunil.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2025
